

Onorată audiență,

Este meritoriu faptul că entități fundamentale ale statului, cum sunt Parlamentul României, Academia Română, Banca Națională, alte institute de cercetări au devenit gazda unor dezbateri prodigioase legate de viitorul României în Uniunea Europeană. Spațiul public a devenit un forum care tratează această problemă pornind de la ceea ce am putea numi ”**Momentul european al României**”, un context care trebuie să ne invite la decizii politice profunde și urgente față de reperele de timp limitate, opțiunile formulate în scenariile perspectivei Uniunii și geopolitica europeană și globală a momentului. Urgența este determinată și de faptul că ne apropiem de un eveniment important, respectiv Consilul European din luna decembrie a.c., unde România se va exprima în legătură cu reformarea guvernancei zonei euro.

În sinteză, o abordare a contextului este definită prin documentele importante emise de Comisia Europeană cum sunt cele privind Cartea Albă privind Viitorul Europei, Documentele de reflecție pe domenii ale integrării, Starea Uniunii, Spre o Uniune de apărare și securitate și mai ales dorința României de a deveni mult mai activă în procesul decizional al Uniunii de acum încolo. Același context este expus unor riscuri geopolitice pe care Uniunea în ansamblul ei și România ca stat membru trebuie să le adreseze prin diminuarea propriilor vulnerabilități. Deschiderea unui proces de reformare a UE în baza documentelor citate este o oportunitate majoră pentru România în ceea ce privește o re poziționare a ei în cadrul Uniunii, ceea ce echivalează cu părăsirea locului ei periferic și uneori contemplativ inclusiv prin prisma importanței poziției sale geostrategice în regiunea în care se află.

Ne bucură că se depășește momentul unei efervescențe negativiste privind viitorul și drumul României ca stat membru deplin și cu drepturi egale, pledându-se mai mult pentru o formulă de destin al Uniunii Europene cu o Românie aflată chiar miezul ei - Zona Euro. **Se remarcă faptul că aderarea României la Zona Euro este un demers**

esențial, care trebuie să se întâmple cu urgența reprezentată de fereastra de oportunitate care trebuie valorificată cât mai repede.

Motivarea esenței demersului constă în faptul că România nu beneficiază încă de toate instrumentele de integrare care să o apropie cât mai mult de Uniune, un exemplu fiind accesul barat la Spațiul Shengen, iar aderarea la Zona Euro este o ancoră pentru stabilitatea economiei României și a unui nou sens al predictibilității acțiunii ei pentru partenerii noștri politici, economici și strategici. Credem că nu de o dată anume din calendar este nevoie pentru a spune când intrăm în Zona Euro, cât de antamarea politică a acestui proces prin care România să urmărească cu asiduitate politici realiste, echilibrate.

Astfel de politici, care să servească dezvoltării ei structurale și sustenabilității creșterii ei economice, feresc România de vulnerabilități transferabile Uniunii. Acesta ar fi pasul esențial de a trece de la argumentele nepregătirii sau neputinței noastre, la o contribuție autentică la o Europă a valorilor, mai puternică și mai democratică, așa cum s-a exprimat președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, cu prilejul prezentării în Parlamentul European a Stării Uniunii (13 sept. 2017).

Considerăm că, în baza ofertelor prezentate de Comisia Europeană în documentele de reflecție și cel privind viitorul Europei, în Raportul celor cinci președinți și mai ales în documentul prezentat de Juncker, deja menționat, **România se află în fața unei oportunități istorice de a acționa mai ferm în direcția consolidării proiectului european prin asumarea unui program solid pe fond și serios în aplicare, pentru adoptarea monedei unice.**

Accentul pe soliditatea unui program de adoptare a euro face apel la primatul angajamentului și sprijinul transpartinic pentru o instituționalizare corectă și credibilă a procesului de aderare la Zona Euro. Euro nu îl privim ca un scop în sine sau ca un panaceu la probleme noastre, ci ca un catalizator al reformelor pe care trebuie să le facem pentru a ajunge la masa deciziilor Uniunii.

Statul român are o nevoie de fonduri în creștere pentru susținerea politicilor sale, iar opțiunea pentru aderarea la Zona Euro este privită ca un avantaj în accesarea fondurilor necesare de care va dispune Uniunea și o cale de a reduce propriile vulnerabilități la o criză care este anunțată și față de care România trebuie să fie pregătită. Din interiorul nucleului dur al Uniunii, achiesând politic acum la viitoarea Uniune Bancară, putem preveni deriva spre dezechilibre macroeconomice, care ne pot pune într-o

poziție fragilă în cadrul negocierilor pentru viitorul UE și al noilor mecanisme de guvernare.

România, în cazul manifestării unei posibile crize (dezechilibre externe), în calitate de stat membru al UE dar din zona non-euro, trebuie să se adreseze atât Comisiei UE și BCE, cât și FMI. În cazul Comisiei UE, facilitatea de balanță de plăți are două dezavantaje: este o procedură lentă (necesită acordul individual al fiecărui stat membru) și este redusă ca volum (suma pusă la dispoziția tuturor statelor non-euro este de 55 de miliarde de euro). În cazul FMI, fondurile pot fi accesate rapid (dacă negocierile se încheie cu succes) și suma poate fi optimă, dar există dezavantajul condiționalităților, în cazul cărora România a avut întotdeauna dificultăți de realizare. Acest tip de aranjament financiar nu răspunde necesității ca România să își constituie instrumente de prevenire, respectiv de absorbție în cazul unor dezechilibre și/sau crize.

Pentru statele membre în Uniunea Bancară, în cazul unei crize, există instrumentul ESM (European Stability Mechanism), care pe lângă funcția de **bail-out** în cazuri de necesitate va putea finanța și marile proiecte europene de investiții transfrontaliere. Cu România în Uniunea Bancară, ea poate deveni co-fondatoare a Fond Monetar European.

O decizie politică pentru ca România să intre în Uniunea Bancară se poate baza, în primul rând, pe principalele beneficii ale unui stat membru în Uniunea Bancară. Ele decurg din apartenența la următoarele: (i) o schemă de împărțire a riscurilor (ceea ce asigură o dezintermediere financiară lină, care exclude necesitatea încheierii unor acorduri internaționale de tipul „Viena I și II”, pe care le-a avut România); (ii) un mecanism de reducere a riscurilor (prin intermediul Autorității Bancare Europene și a Mecanismului Unic de Reglementare); (iii) un mecanism comun de salvare; (iv) cele mai bune practici de supraveghere; (v) o schemă comună de cooperare; (vi) un proces decizional comun pe partea de supraveghere, care oferă un loc la masa decizională a zonei euro (în cadrul Consiliului de Supraveghere).

Uniunea Bancară obligă statele membre să își întărească atât prevenția cât și capacitatea de reducere a riscurilor, astfel încât necesitatea absorbției riscurilor și a gestionării efectelor crizei să aibă o probabilitate cât mai mică. În noua guvernare a zonei euro, și implicit a Uniunii Bancare, interdependența periculoasă între deficitul bugetar și deținerea titlurilor guvernamentale de către băncile din statul gazdă este limitată. În noua guvernare a zonei euro și implicit a Uniunii bancare interdependența periculoasă între deficitul bugetar și deținerea titlurilor

guvernamentale de către băncile din statul gazdă este limitată – așa cum s-a menționat în legătură cu deținătorii de titluri de stat emise de statul Român.

Planul de finalizare a Uniunii Economice și Monetare până în 2025 prevede pentru perioada 2017-2019 un avans rapid în ceea ce privește Uniunea Bancară, conform Documentului de reflecție privind aprofundarea Uniunii Economice și Monetare din luna mai 2017). Tocmai în acest scop, agenda liderilor europeni prevede pentru Consiliul din 14-15 decembrie 2017 agrearea unui calendar pentru deciziile cu privire la Uniunea Bancară și Uniunea Economică și Monetară, la care România este de dorit să se exprime în sensul unei viitoare apartenențe care va deschide și drumul spre adoptarea euro.

NOTĂ: intervenția are la bază studii îndelungate ale IEM privind evoluția UE, întinse pe o perioadă cuprinsă între anii 1970-2017. Expertiza IEM a fost folosită de către MCCEI în marile decizii ca România să devină membră a FMI și Sistemului BM în 1971, să devină membru GATT 49, să fie recunoscute Comisiile Economice Europene ca entitate și să fie încheiate primele acorduri tehnice de comerț RO – CEE pentru acces preferențial pe piața vest europeană.